

ЗМІСТ

Глава 1. Знайомство.....	3
Глава 2. Міцні зв'язки	34
Глава 3. Довіра	65
Глава 4. Втрата	90
Глава 5. Безрозсудність	115
Глава 6. Інший світ	144
Глава 7. Новини	169
Глава 8. Початок	187

ГЛАВА 1

ЗНАЙОМСТВО

Немісцеві

Лондон. 1930 рік. Темний кабінет із запахом дерева та сигар. За вікном похмурі сутінки, дерева вкутані густим синюватим туманом після холодного осіннього дощу. Луною розлітається гучний дзвін старовинного годинника. Батько схвильовано стукає пальцями по столу, задумливо роздивляючись, як залишки краплин повільно стікають запітнілим склом.

— Ти не уявляєш, у що вплутуєшся, Джоне! Адже тобі всього вистачає, для чого треба пхати свого носа у великі гроші?

— Не можу й не сидітиму під твоєю опікою. Епоха автомобілів у розпалі популярності. Відкривши майстерню, самостійно зароблятиму.

— На відміну від брата та сестри, Джоне, ти завжди був самостійним. Роберту двадцять, а в нього на думці лише подружки й танці. Про Бетті взагалі мовчу, вона ще дитина.

— Я зможу їм допомагати, особливо братові. Нехай би працював зі мною. Але ж він не хоче.

— Він ще не визначився, чим хоче займатися. Ти знаєш, що нас і так не люблять у місті. Тебе за зухвалість, мене за гроші. Розумієш, що одразу знайдеться той, хто захоче завадити твоєму успіху?

— Батьку, ти побудував сигаретну імперію, будвши молодшим, ніж я зараз, й упорався, не маючи підтримки. Чи ти не віриш у мене?

— Я завжди в тебе вірив, сину мій, — він підіймається з глибокого шкіряного крісла, підходить ближче, — вірив та віритиму. А ще знаю, що впертий, як твоя мати, тому тебе не зупинити. Замислив — роби. Тільки чому відмовляєшся від грошей?

— Мені вистачить тих, що я накопичив і напрацював, у тебе не візьму ні фунта. Ми вже це обговорювали.

Батько, попри свої п'ятдесят дев'ять років, жваво прямує до величезної шафи з різьбленого дерева, відчиняє дверцята та дістає чорну коробку з глибини полиці.

— Підійди, — говорить, махаючи рукою. — Я довго його зберігав. І ось настала мить відпустити тебе та відпустити його.

З обережністю виймає із коробки з оксамитовим покриттям усередині револьвер «Леваше», з дерев'яним руків'ям, на якому вигравіювані ініціали «VW» — Вальтер Вуд.

— Завжди носи з собою і не довіряй людям. Кожен захоче позбавити тебе статків. Тому що заздрість — найголовніший ворог людства. Через заздрість зраджують, підставляють та вбивають. Ти повинен уміти захистити себе, а коли мене не стане, бути опорою та стіною для брата й сестри. У тебе більше нікого, крім них, немає.

— Це найкращий подарунок, який ти мені дарував за все життя! — тільки й можу вимовити, бо складно щось говорити, коли бачиш похмуре обличчя батька.

Нехай вдає, що не знає про сталевого американця за моїм ременем на спині — самозарядного кольта «Браунінга-М1911» 1926 року. Ходжу з ним уже рік, але й досі не уявляю, як батько наважився віддати свого історичного улюбленця.

— Пам'ятай, сину, що в будь-який момент ти можеш прийти по допомогу!

— Пам'ятаю. Дякую тобі! — відчуваю, як він обіймає мене за плече.

Роберт та Бетті — рідні люди, за яких я віддам життя. Важливіших за батька та цих двох більше нікого немає. Мати померла під час складних пологів при народженні молодшої сестрички. Бетті, зараз їй сімнадцять, викапана мати. Дивлюся на неї як на маленьке досконале створіння, миле й добродушне, не здатне скривдити навіть мурашку під ногами. Попри те, що ми мали відомий родовід, власні апартаменти в центрі Лондона, великий заміський будинок, прислугу та безліч ворогів, батько виховував нас у суворості та справедливості. Але ми підвели

його. Подорослішавши, я став покидьком, який нікому не вірить, Роберт — гулякою, а Бетті — просто маленька принцеса.

Виходжу з кабінету та йду великою залою епохи колоніального стилю. На стінах висять картини світових художників, горить безліч канделябрів, а в центрі стіни принадно потріскує гарячий камін. Люблю посидіти в тиші на самоті, дивлячись на червоно-сині відблиски вогню.

Чую здалека голос Дороті, нашої хатньої робітниці. Висока, смаглява, з густим кучерявим волоссям. Вона могла б стати героїнею однієї з картин у нашому будинку.

— Віскі з льодом та сигару, сер? — ця жінка з легкою сивиною завжди до мене ставиться з ніжністю та турботою.

— Так, не відмовлюся, будьте такі люб'язні.

Сідаю перед каміном, роздивляючись батьківський подарунок. З цього револьвера розпочалася сімейна історія, почалася боротьба за справу, за розвиток тютюнової компанії. У батька було та й зараз є немало конкурентів. Тому він добре розуміє, що таке ж належить здолати й мені.

Дороті приносить на срібній таці наповнену склянку і коробочку з сигарами, які виготовляє завод нашої сім'ї, біля них лежить невелика золота гільйотина. Кращий тютюн у всій Англії, без перебільшення. Хоча я віддаю перевагу сигаретам, але зараз уся атмосфера та настрої налаштовують на інше. Сигара, віскі, камін. Десь збоку тихо грає джазова музика. Відмінно! Без особливих зусиль обрізую кінчик сигари гільйотиною, кидаю його на тацю. Один помах фірмових сірників, і гіркий дим наповнює рот, м'яко обпалюючи язика смаком. Феноменальний винахід!

За спиною хтось ходить. Це Чарльз Скот — дворецький. Літній чоловік, йому майже сімдесят, він вірно та віддано служить сімейству Вуд близько сорока років. Біла сорочка, метелик, ідеально випрасуваний смокінг та кришталево чисті білосніжні рукавички.

— Сер, до вас прийшли друзі. Хочуть поговорити, — холодним хрипким тоном повідомляє містер Скот.

— Запроси сюди, впевнений, вони не відмовляться скласти мені компанію.

Відхилиюся на спинку м'якого дивана в очікуванні хлопців. Віддалено починаю чути їхні голоси, звук наближається. До зали входять Раймонд Купер та Біллі Мартін, яких знаю з дитинства. Вони єдині, кому ще можу довіряти.

Раймонд — брунет з карими очима, метр дев'яносто, на п'ять сантиметрів вищий за мене, широкоплечий, одягнений у довге коричневе пальто, сорочку й сірі штани зі стрілками.

Біллі, навпаки, невисокого зросту, але жвавий малий, з ясным блакитним поглядом, злегка рудуватим волоссям, яке зараз недбало розпатлане. Він одягнений в коротку шкіряну куртку, чорні штани-дудочки та лаковані туфлі.

Ми всі дуже різні. У нас різні долі, сім'ї, характери. Але дещо нас зближує: ми розуміємо один одного з півслова й уміємо зберігати секрети. Раймонд — спокійний, урівноважений, не любить брехні, виріс у бідній сім'ї, цінує кожен фунт й піклується про хвору літню матір, що живе на околиці Лондона. Біллі — розпечене хлопчечня з середньостатистичної англійської родини. Поведінка ґрунтується на хуліганських принципах, відвертості намірів та слів, різких та необачних рішеннях. І я. Багатий, зухвалий, той, що ненавидить лицемірів та зрадників.

Що могло нас зблизити? Секрети. Кожен з нас знає важливий секрет іншого. А ще футбол. Саме там, на футбольному полі, б'ючись за м'яч, щосили вдаряючи один одного по ногах, ми познайомилися. Такі різні й такі схожі водночас.

З часом любов до футболу не зникла. Раз на рік ми зустрічаємося на полі, щоб згадати чудові часи. Останній раз грали десять років тому. Потім я почав працювати. Спочатку на чужих людей, що не схвалював батько. З часом сам відкрив невеликий магазин автозапчастин. Хлопців не залишив, вони працюють зі мною. Раймонд щодо фінансів та бухгалтерії, Біллі на закупівлях та продажах. Так і промайнули сім років роботи й сімнадцять років дружби.

— Гей, Джоне, чого ти п'єш зранку? — сміється Біллі, ляскаючи мене по плечах.

— Сідай, приєднаєшся, і не ставитимеш безглузких питань, — всміхаюся у відповідь, подаючи знак Дороті про додаткову випивку.

— Щось тихо в тебе, — монотонно бубонить Раймонд.

— І вам доброго ранку, джентльмени. Чому похмури такі?

Відкриваю коробку з сигарами, простягаю хлопцям. Дороті в цей час ставить на дерев'яний столик пляшку та відерце з льодом. Розумна жінка, знає, що чверті склянки нам не вистачить.

— Ви приїхали на машині? — турбуюся за цих двох.

— Так, — бурчить Біллі, — а ти нас споюєш.

— Водій відвезе вас по домівках, не хвилюйся.

Вони віддають одяг Скоту та обережно сідають на дивани. Раймонд з цікавістю роздивляється інтер'єр.

— Я б не йшов звідси, Джоне. Як у вас гарно! — із захопленням поглядає на витвори мистецтва.

— Це любить батько, — байдуже махаю рукою, — і любила матір. Я до цих статуєток не відчуваю ніякої пристрасті.

Біллі сміється:

— А до Жанни з бару ти чому пристрасті не відчуваєш? — лукаво дивиться в очі.

— Вже казав тобі. Їй потрібний не я, а гроші, — удаляю по кишені штанів, друг киває. — Отже, які новини?

— Будівлю відремонтували. Бокс готовий. Треба, щоб ти поїхав, перевірів. Усе забетонували, як наказав, ніякого бруду не буде.

— Як вам розташування? Що скажете? — задоволено потираю долоні.

— Еббі-Роуд доволі жвава вулиця. Думаю, що клієнти будуть. Тим більше тебе й так знає половина Лондона. Єдине, треба буде розв'язати проблему з освітленням у нічний час. Там дуже темно. Не впевнений, що комусь це буде важливо, окрім нас, — Раймонд, як завжди, помічає важливі деталі.

— Нічого, ми зможемо вкласти гроші в це. З часом відіб'ємо, були б лише замовлення. Біллі, ти знайшов кандидатів?

— Знайти хорошого слюсаря виявилось важко. На словах усі красномовні, а на ділі...

— Список склав?

— Так, у понеділок приходитимуть. Може, схвалиш хоч би кілька осіб.

— Чудово. Усе почнеться в понеділок...

Глибоко вдихаю повітря. Вилиці стискаються від передчуття. Я так довго цього чекав, довго йшов, довго аналізував кожен крок, що тепер хочу прискорити час. Біллі нервово смикає шевелюру.

— Що таке?

— Цей район тримають. Якийсь виродок з усіх підприємців збиває грошки. Плати — тоді ніхто тебе не чіпатиме. Говорять, у нього велика банда.

— Нехай говорять, нам байдуже на нього!

— Адже ти повинен розуміти...

— Що я повинен розуміти, Біллі? — дивлюся в його світлі очі. — Треба боятися, хочеш сказати? Гроші, влада, імперія... Повинен боятися, що прийде ця дрібна рибка та захоче забрати наші гроші?

— Не наші, а твої, — тихо додає Раймонд.

— Це зараз вони мої. А коли почнемо працювати, здається, домовилися, що всім по двадцять п'ять відсотків, залишок на розвиток й утримання. Усі погодилися? Усі. Так ви що, вже боїтеся? Навіщо тоді йдете зі мною в це все?

Обоє мовчазно відвертають обличчя, не бажаючи дивитися в очі.

— Нікого не боятимемося! Зрозуміли? Ми ще не почали. До нас ще ніхто не прийшов. А ви боїтеся того, чого не бачили, а тільки чули, — кидаю докірливий погляд на Біллі. — Чи ти не зможеш за себе постояти?

Він підводить ліву брову, кривить губи та дивиться спідлоба:

— Шкуру зніму.

— За що? За гроші?

— За справу.

Задоволено всміхаюся, випускаючи синю бульбу диму і роблячи холодний ковток.

— Ось бачиш, за справу ти готовий зняти шкуру. Тільки кого? Невбитого ведмедя? Заявляться — побачимо наскільки небезпечний звір.

— Так, Джоне, ти як завжди маєш рацію. Я рано почав панікувати, — Біллі надпиває віскі, дивлячись на вогні в каміні.

— Я тобі вірю, Джоне, — Раймонд голосно зітхає.

— Це ти до чого? — зі здивуванням, повертаю голову до нього.

— Вірю, що ти не залишиш у біді.

— А ти що, за стільки років цього ще не зрозумів? — я розсерджений. — Ми знайомі сімнадцять років, сім з яких, працюємо разом. Я хоч раз вас підставив або підвів?

— Це велика риба, великий океан.

— Ти не вмієш плавати, Раймонде? — з тонким підтекстом йде наша розмова.

— Я не акула, Джоне.

Встаю з дивана, залишивши склянку на столі, підходжу до Раймонда та нахиляюся до обличчя.

— Скажи, друже, тобі подобалося, як ти жив раніше?

— До роботи з тобою — ні.

— Хочеш чогось досягти, щоб тобою пишалася мати? Ти виріс у бідності, але зараз усе не так! Ти можеш купити ліки матері, можеш купити їй відпочинок у кращому пансіонаті. Бажаєш позбутися всього через страх перед океаном? Не вмієш плавати — вчися. Не хочеш вчитися — купи човен. Тоді ніякий ведмідь тебе не з'їсть. Не відмовляйся від усього, коли залишився один крок до фінішу. Це світ грошей. У ньому або ти, або тебе. Який бік готовий прийняти?

— Твій, Джоне. Готовий прийняти твій бік, — він видихає, хитаючи головою. — Тільки ти мене тримаєш на плаву в цьому океані.

— Ні, маєш навчитися плисти сам. А я завжди буду поруч, Раймонде! Ніколи не залишу вас одних з проблемами!

Біллі за мою спиною лається:

— Дівчатка, припиняйте ниття. У нас післязавтра відбір робітників, а в середу відкриття. А ви тут сльозами камін гасите.

Починаю голосно сміятися, Раймонд з полегшенням усміхається, плескаю його по плечу:

— Ти готовий?

— Готовий, друже. Я готовий, — киває, підтискаючи губи.

— Ось і чудово, вип'ємо за це. За сміливість та відвагу Раймонда. За його готовність вирушити в морську подорож!

Наливаю в склянки віскі, голосно цокаючи льодом, що падає зі щипців. Дзвін скла.

— Святкувати відкриття будемо? — запитує Біллі.

— Вважаю, що розважитися не завадить, — підморгує. — Влаштуємо вечірку в барі?

— О, це гарна ідея! Вип'ємо, гульнемо, можливо, наречену тобі знайдемо, — сміється Біллі, запускаючи пальці в кучеряве волосся.

— Ні, це ти в нас по жіночій частині слабкий. Мені ніхто не потрібний, — сідаю на диван, відводячи погляд на камін. — Вони всі одноразові. На один вечір.

Раймонд хмуриться, й ледве помітно незадоволено хитає головою. Він п'ять років живе з дівчиною. Здається, що йому пощастило з нею. Вона була поруч із самого початку, коли був сповнений проблем та порожній фінансово. Зараз вони живуть у невеликій квартирці на околиці, не ризикуючи народжувати нащадків через минулу бідність. Хочу налагодити справи, щоб допомогти другові купити великий будинок, на який він заслуговує.

Біллі крутить голову паннам за десять секунд. Зваблює їх своєю чарівливістю, кохає два місяці, а потім кидає. Тому що знову закохався. Такі різні друзі.

— Чарльзе, — голосно кричу, — містере Скот! Поклич водія, нехай відвезе цих п'яничок по домівках та перевірить, щоб їх нікуди не понесло течією!

— Буде зроблено, сер!

У кінці вечора, неабияк випивши та вдосталь насміявшись, проводжаю хлопців до авто й повертаюся в будинок. Знявши розстебнутий жилет та сорочку, падаю на ліжко, заплющуючи очі, готовий провалитися в сон. Відчуття стін та ліжка, що крутяться, створюють враження, що я пливу. У голові дзвенять слова Раймонда: «Я не акула». А я пливу й пливу, огризаючись на всіх навколо. Я теж не акула. Гірший. Я мисливець на акул. Та кину гарпун у кожного, хто зазіхне скривдити когось із мого акваріума.